

HDK

NA LEDU

Številka

1

CELJE

1564

PROPAGANDNI ŠPORTNI ČASOPIS HDK
CELJE V ČASU DRŠALNIH PRIREDITEV V
POČASTITEV 10-LETNICE OSVOBODITVE

Družbena vloga športa in njegove naloge

Telesna vzgoja in šport sta danes izredno važna činitelja pri oblikovanju našega človeka. Naš smoter je telesna kultura ljudstva. V socialistični družbi mora biti vzgoja premišljena vplivanje in delovanje odgovornih društvenih delavcev za svoje pripadnike. Vsak postopek, vsak korak ljudi, ki so v družtvih bodisi funkcionarji, bodisi kot vaditelji mora biti do svojega članstva pedagoško utemeljen in organiziran po odrejenih dialektičnih principih. Ne moremo govoriti o socialistični vsebini telesne vzgoje in športa, če nimamo točno odrejenih vzgojnih ciljev, če se naša vadba in delo ne vrši po določenem načrtu.

Telesna vzgoja in šport sta sestavni del splošne vzgoje naših delovnih ljudi, še posebej mladine in zato sodi v vrsto naših najmočnejših družbenih dejavnosti. Telesna vzgoja in šport morata težiti k vsestranskemu razvoju človeka, takšnega kot ga danes zahteva družba in čas. Vsa ta dejavnost in naši problemi morajo biti organsko povezani z našo dnevno prakso, s socialistično izgradnjo, biti morajo v skladu z našim ekonomskim in družbeno političnem razvoju. Iz naše vsakdanje življenske prakse bi morali spoznavati in črpati konkretne vzgojne naloge. Naša telesna vzgoja in šport morata biti družbi koristna in imeti morata humanitarne cilje. Zato odreja pomen telesne vzgoje država v členu 36 Ustave, ki pravi: država podpira telesno vzgojo ljudstva zaradi zdravja, delovne zmogljivosti in obrambne moči.

Mi danes potrebujemo zdravega, krepkega, vedrega, delovljnega človeka z razvitimi fizičnimi in umskimi sposobnostmi. Naša naloga je potemtakem, da s celotnim društvenim delom pomagamo vzgojiti takšnega človeka. Gre za telesno kulturo, ki mora biti del socialistične kulture. Ne gre tu za vprašanje borbe med telovadno in športno metodo dela, katera je boljša. Pri vseh organizacijah moramo razvijati s pravilno metodo ves naš organizem in sposobnosti kot hitrost, spretnost, moč, vzdržljivost, odločnost, kolektivnost itd. Vsakdo se mora telesno udeleževati ali urediti. V mladih letih gre za sistematično vadbo, ki upošteva zdrav razvoj in rast telesa. Ko človek odraste, se navadno odloči za razvedrilni šport, v manjši meri pa za tekmovanje. Iz bioloških in pedagoških razlogov bi bilo priporočljivo, da bi se tam okrog polnoletnosti vsi mladi odločili za nekaj let tekmovalnega športa. Če za to nimajo priložnosti, jih bo treba pridobiti vsaj za rekreacijski šport. Telesna vzgoja in šport brez dvoma vplivata tudi na pameten način življenja, na red, zmernost in prečiščen odnos do alkoholizma.

Bistvo telesne vzgoje in zdravega pojmovanja športa je potemtakem v premišljenosti, načrtnosti in pestrosti — izbiranju najrazličnejših sredstev od telesne nege, utrjevanja, lahkih telesnih vaj do najbolj učinkovitega tekmovanja — vse seveda redno ter starostni stopnji in spolu primerno. Tu ne gre niti za točke niti za rekorde! Gre za rast, za splošno in vsestransko zmogljivost, utrjenost in zdravje, pa tudi za znanje, ki je v praktičnem življenju potrebno. V to vrsto dejavnosti vključujemo tudi telesno izobrazbo. Telesno izobražen pa je tisti, ki zna n. pr. teči, plavati, kolesariti, smučati, drsati, plezati, ki se je naučil mnogoterih tehničnih spretnosti. Le takšen telesno izobražen človek se bo znašel pri modernih tehničnih sredstvih v mehanizirani proizvodnji.

Zainteresirani smo na tem, da so metode našega dela kar se da napredne in da v ničemer ne zaostajamo za izsledki znanosti. V naši praksi bi temu rekli: vsakdanja telesna vzgoja, prednost naravnim vajam, pred-

nost vadbe v naravi — in končno dosledna borba za dobro vzgojo, red, disciplino, športno poštenje, lepo vedenje, tovarištvo in družabnost.

To so stvari, ki so vsem znane. In vendar še marsikatero športne organizacije nimajo pred očmi družbene vloge športa in tožijo le po afirmaciji lastnega kluba z vsemi mogočimi nezdravimi sredstvi. Zato ponavljam — primerne naloge v zdravem športu so izražene v členu 36 Ustave (zdravje, delovna zmogljivost, obrambna moč), ki bi jim dodali še: navajanje na zdrav način razvedrila, navajanje na zdrav način življenja, prisvajanje moralnih kvalitiet zavednega državljana in zglednega človeka.

Drsalci in hokejisti HDK Celje s funkcionarji vred se bodo pri svojem delu in športnem udejstvovanju dosledno borili za uveljavljanje postavljenih principov in nalog. Ob 10-letnici osvoboditve se vesele vsaj doseženih uspehov, ki so bili rezultat marljivega dela v domovini svobodnih ljudi. Le v takšni skupnosti računajo še v prihodnjih letih na nadaljni napredek.

Dr. Polo Švab, Zagreb:

UMETNO DRSANJE V JUGOSLAVIJI V PRETEKLIH LETIH

Prvo državno prvenstvo v umetnem drsanju v Jugoslaviji ter obenem prvo tekmovanje v umetnem drsanju sploh, je bilo na Bohinjskem jezeru februarja 1922. Med tekmovalci so bili skoraj vsi naši pozneje znani delavci na drsalno-športnem polju, Ljubljanci Betteto, Vodišek in Kavšek ter inž. Klimek z Bleda itd. Svojega zastopnika je imelo tudi Celje kot eden naših domačih vodečih centrov športnega drsanja. Dr. Hrašovec, ki je takrat deloval v SK Celju, je namreč izbral od dijakov, ki smo kot samouki drsalci drsali na Diehlovem drsališču, tudi mene. Tako sem takrat prvič nastopil in osvojil juniorsko prvenstvo. Seniorski prvak je postal Zagrebčan inž. Jarosz, soprog poznejše večkratne svetovne in olimpijske prvakinja Dunajčanke Herme Jarosz-Szabo, ki si je svoje znanje že poprej pridobil na Dunaju ter je tudi ostale daleč prekašal. Toda naslednje leto in pozneje se ni več prikazal na tekmovanjih. Namesto njega je nato v teh letih zastopala barve Zagreba in HAŠK ter bila skozi dolgo vrsto let državna prvakinja tudi v mednarodnem merilu izvrstna Gizela Reichmann, bivša avstrijska prvakinja, ki se je po svoji poroki z dr. Kadrnko naturalizirala in naselila v Zagrebu. Ona in Viktor Vodišek, ki je bil za inženirjem Jarozsem državnim prvakom, sta postavila prve temelje sodobnemu športnemu umetnemu drsanju pri nas.

Po načrtih inž. Bloudka je v tem času SK Ilirija na svojih teniških prostorih pod Cekinovim gradom v Ljubljani uredila veliko in dobro opremljeno športno drsališče, a nekaj let pozneje tudi še posebno drsališče za tekmovalce v klimatsko za drsanje najugodnejšem našem kraju, v Planici. S tem in s svojim kadrom športnih drsalcev in tekmovalcev je Ilirija postala matica in središče našega drsalnega športa. Inž. Bloudek se pa s tem še ni zadovoljil, temveč je postal tudi sam aktiven tekmovalci. Odhajal je zaradi vaj in da bi dobil vpogled v mednarodne drsalne razmere večkrat na Dunaj in drugam v inozemstvo ter je — čeprav je začel pozneje — osvojil državno prvenstvo ter tako prehitel »stare« kakor tudi nas »mlade« pretendente na ta naslov. Predvsem on, ki je tudi še danes aktivni in prvi naš drsalno-športni delavec, za njim pa Evgen Betteto in dr. Fuchs ter njihovi sodelavci, imajo največ zasluge za naše umetno drsanje.

Dr. G. Fuchs, ki je dvakrat osvojil svetovno prvenstvo v umetnem drsanju v Petrogradu in Münchenu, znani večni tekmeč in rival znamenitega U. Salchowa in eden največjih drsalnih piscev, se je namreč v prvih letih po prvi svetovni vojni naselil v Sloveniji. Prihajal je v Ljubljano na Ilirijo, kjer je nesebično v teoriji in praksi učil naše drsalce. Več kot šestdesetletnik je na našo prošnjo zaradi propagiranja drsalnega športa pri nas tudi nastopil v ekshibiciji na enem naših takratnih državnih prvenstev ter čil in prožen pokazal vseskozi mojstrsko znanje. Za njegovo prehodno darilo našim drsalcem,

znani dr. Fuchsov pokal, so tudi skozi več let po njegovem odhodu iz Slovenije tekmovali naši najboljši — Bloudek, Vodišek, Thuma in drugi — vse do leta 1932. Takrat je pokal z mojo poslednjo zmago v tem tekmovanju in obenem prvo zmago v državnem prvenstvu dokončno prešel v mojo last.

S tem letom začenja tudi novo obdobje v našem drsalnem športu. Odpadli so namreč do takrat že vsi aktivni tekmovalci, pionirji našega drsalnega športa, a pojavljali so se in vedno bolj uveljavljali novi. Poleg že od poprej znanega Thume in Avčina zlasti Betteto mlajši, Biber, Palme, Škrtić, Gros, Gomboš in drugi. Celje — že od prej drsalni center — postane začasno vodeče in ima poleg večletnega državnega seniorskega prvaka (mene) v Presingerju, Serneču in Sernečevi tri juniorske državne prvake.

Leta 1934 se je vršilo državno prvenstvo v Celju. Bilo je to obenem naše prvo mednarodno tekmovanje, na katerem so nastopili tudi avstrijski tekmovalci.

Zasluge za to in sploh, da se je naše umetno drsanje vključilo v mednarodni drsalni šport ter se začelo približevati mednarodni višini, ima poleg že poprej omenjenih zlasti E. Betteto. Z njegovo smrtjo v koncentracijskem taborišču v Dachauu je slovenski drsalni šport prerano izgubil svojega najagilnejšega in najuspešnejšega organizatorja, a jaz osebno pogrešam v njem svojega športnega mentorja in voditelja. Njegova zasluga je, da so naši drsalci začeli posamezno, pozneje pa tudi v skupinah odhajati na treninge in prvenstva v inozemstvo. Nivo znanja se je začel naglo dvigati in v teh letih tekmujejo naši drsalci med drugim na svetovnem prvenstvu akademikov v Švici, ponovno na prvenstvu Visokih Tater v Tatrah ter na Vse-

slovanskem prvenstvu v Moravski Ostravi. Leta 1937 sva s Thumo kot prva naša drsalca nastopila na prvenstvu Evrope v Pragi, a leta 1939 sem na prvenstvu Evrope v Zakopanah in prvenstvu sveta v Budimpešti v parškem drsanju s Palmetovo dosegel svoj subjektivno največji uspeh v svoji drsalni tekmovalni aktivnosti. Kot član sodniškega zbora na tem evropskem in svetovnem prvenstvu je igral vidno in priznano uspešno vlogo prvi naš sodnik na svetovnih prvenstvih E. Betteto.

Od tega leta dalje do 1941 prevzame naslov seniorskega državnega prvaka Emanuel Thuma. Po vojni je Thuma od 1946 dalje ponovno osvojil državna prvenstva, dokler ni prvenstva prepustil novim in mlajšim tekmovalcem.

Slika zgoraj desno:

Dr. Polo Švab, dolgoletni državni prvak Jugoslavije

Fajdigova (Ljubljana)

Par Švab-Serneč

Razvoj hokeja na ledu v Celju

Že leto dni pred začetkom te za Celje nove športne igre se je med drsalci govorilo — igrali bomo hokej. Skoraj nihče ni poznal te igre, še manj smo vedeli o komplicirani in dragi opremi. Najbrž bi ostalo samo pri besedičenju, če ne bi leta 1948 Hokejska zveza Slovenije storila odločilnega koraka, ko je poslala zainteresiranim društvom po eno garnituro opreme. Istočasno sta bila po dva drsalca poklicana na skupni trening v Planico, kjer naj bi v glavnem spoznala način in pravila te nove igre in pridobljeno znanje ob povratku prenesla na ostale. S tem so športni forumi storili velik korak k razvoju hokeja na ledu v Sloveniji, saj doslej je bil hokej znan samo v Ljubljani in malo na Jesenicah. To leto so začeli s to igro v Celju, Mariboru, Brežicah, Trzinu in v Kranju.

Kakor pri vsakem novem športu, je bil tudi tokrat začetek težak; lahko rečem, da je bil težji kot doslej pri marsikateri drugi športni panogi. Bili smo brez finančnih sredstev, potrebno je bilo primerno urediti igrišče, kar je zahtevalo ogromno dela in iznajdljivosti. Vse to smo izvršili hokejisti sami, razen električnih instalacij, kjer nam je priskočil na pomoč tov. Prah Dolfe, pri vsem delu pa nam je vedno bil gonilna sila požrtvovalni predsednik Presinger Riko. Največ dela je odpadlo na povečanje in planiranje igrišča, ki je sedaj za eno tretjino večje od starega, nadalje na kanalizacijo vzdolž vsega igrišča ob hribu, kjer je bilo potrebno skopati globoke jarke in položiti debele betonske cevi, na napeljavo vodovoda, zgraditev hokejske ograje — »bande«, obnovo žične ograje, ureditev razsvetljave — vse to so bili za nas veliki problemi. Ko je že bilo skraj vse gotovo

nam je zgorela garderoba, postaviti je bilo treba novo barako in tako dela ni nikoli zmanjkalo. O vseh teh naporih, mnogi, ki prihajajo na tekme ne vedo ničesar, niti o mnogih nočeh, ki jih je bilo treba žrtvovati za odstranjevanje snega in škropljenje prostora. Mnogi gledalci želijo samo zmago, ali vsaj požrtvovalno igro moštva, ne pomislijo pa, da so mnogi dostikrat vso noč prebedeli, da je lahko bilo naslednji dan igrišče pripravljeno. Tudi danes v glavnem hokejisti sami vzdržujemo igrišče, je pa že mnogo lažje; več nas je in težja dela so za nami.

Hokej je izrazito moška igra, kjer je prvi pogoj zares obvladati drsanje. To je osnova, brez katere ni mogoče začeti. Vse ostalo obvladanje pucka, streljanje in sistem igre je odvisno od treninga in rutine. Dobrih drsalcev imamo v Celju dovolj, da pa je vsa leta bil krog hokejistov tako ozek, je vzrok pomankanje opreme, ki smo jo imeli samo za sedem članov. Sedaj smo v tem pogledu na boljšem; imamo opremo za dve moštvi.

Kot pri ostalih športih, je treba tudi pri hokeju posvetiti glavno skrb mladini, ker od njenega razvoja zavisi bodočnost društva. Naše društvo se je tega dobro zavedalo, tako imamo danes v Celju kompletno mladinsko moštvo, ki je že močna opora liginemu. Na splošno lahko rečemo, da je razvoj hokeja v Celju zadovoljiv. Če pogledamo društva, s katerimi smo začeli skupaj, lahko rečemo, da smo najbolj napredovali. Beležili smo že nekaj uspehov, ko smo premagali nekaj močnejših nasprotnikov ali vsaj izgubili z minimalnim rezultatom. Doživeli smo pa tudi nekaj težjih porazov, toda to samo od »velikih« nasprotnikov in to največ zaradi neizkušenosti. Začetek je tu, možnosti za razvoj hokeja so dane v celoti, napredek pa je sedaj

Celjski hokejisti
na treningu
v Planici 1. 1950

OD GALETOVEGA BAJERJA DO NASTOPA V BEOGRADU

(Pismo Mirka Rozmana.)

Se razume, da v začetku mojega drsanja nisem nikdar mislil, da se bom resno posvetil temu športu. Zato sem se v glavnem z drsanjem le zabaval. Svojo »kariero« sem začel na Galetovem bajerju v Zgornji Šiški, ki pa leži pod klancem, ki se je uporabljal kot sankališče. Bajer so od časa do časa izsekavali in tako smo se dogovorili, da se bomo vozili z brzino od vrha sankališča čez tanek led na drugo stran. Tako se jih je že spustilo nekaj pred menoj, ko sem prišel na vrsto jaz. Spustil sem se že, ko zaslišim za seboj glas prijatelja Jožeta: »Miro, jaz grem tudi za teboj!« Bolj ko sem kričal, da naj tega ne stori, bolj vneto je žvižgal za menoj in na koncu sva se oba prav prijetno znašla v hladni vodi na veliko zabavo vseh prisotnih. Pa ne, da bi šel potem domov. Drsal sem se naprej, da je obleka zmrznila na meni in sem se počutil kot kakšen sred-

njeveški vitez v bojni opremi, saj je pri vsakem padcu kar zahreščalo. Kaj je bilo potem doma, pa raje zamolčim, ker ni bilo posebno zanimivo.

Ko sem že nekoliko obvladal drsalne elemente, sva se s kolegom dogovorila, da greva drsat na Ilirijo. (Do takrat sva se drsala samo na bajerju.) Mahnila sva jo kar po bližnjici, to je čez »planke«, se razume, da sva pri tem trepetala malo zaradi čudnega vstopa, malo pa zaradi posebnega okolja, saj so bile tam zbrane same drsalne zvezde kot Šelova, Finčeva, Wizjakova, Tuma, Beteto itd. Seveda so naju takoj opazili in mislim, da je bil Beteto, ki naju je začel prvi učiti. Seveda se je takoj nabrala gruča ljudi okoli naju. Beteto je pokazal, kako se pravilno skoči kadet, nakar bi ga naj jaz izvedel. Mislim sem si: »Sedaj se pa le dobro potruj, da bo lep skok.« Zaletel sem se, pognal kvišku in namesto na noge sem doskočil precej

Spored drsalnih prireditev:

v sredo, 9. marca ob 18. uri

prijateljsko srečanje v hokeju
na ledu

HK Železničar : HDK Celje
(Maribor)

*

Četrtek, 10. marca ob 18.30 uri

VELIKA DRSALNA REVIJA

nastopi 40 drsalcev ŽSD »Ljubljana« z bogatim revijalnim sporedom, ki bo spremljan z barvastimi reflektorji.

Ta revija bo največji drsalni dogodek po osvoboditvi v Celju.

*

V soboto, 12. in nedeljo, 13. marca
turnir v hokeju na ledu za po-
kal LOMO Celje.

Sodelujejo: HK Jesenice, HK Mladost (Zagreb) in HDK Celje.

odvisen največ od nas samih, to je od marljivega treniranja in discipliniranosti ter pravilnega vodstva.

V letošnji sezoni smo bolj pripravljeni kot doslej in upamo, da uspeh ne bo izostal. Res je, da se še ne moremo meriti z moštvi, ki igrajo hokej dlje časa, kakor mi in so v tehničnem pogledu ter rutini boljše. Vendar se moramo zavedati, da se da kot pri vseh športih z borbenostjo in požrtvovalnostjo marsikaj nadoknaditi.

višje. Drsalke, ki so bile pritrjene s ključem, so odletele s čevljev v elegantnem loku nekemu na glavo ter sem slišal samo presenetljiv »av«. Ni mi preostalo drugega, kot da sem potepeno odšepal ob velikem smehu drsalcev v garderobo.

Leta 1950-51 smo priredili propagandni nastop v Beogradu. Hranili smo se v neki restavraciji, kjer so nam servirali za kosilo na pol pečeno meso (upam, da nismo zgedali kot kanibali, vsaj kar nas je bilo moških, za ženske, to je za naše dame že nisem toliko prepričan, saj so se mazale in šmincale že vse od Vinkovcev naprej). Posledice so se kaj kmalu pokazale, saj smo zvečer pred revijo kar v vrsti čakali pred WC. In tako se je zgodilo, da je napovedovalec že objavil: »Nastopi ta in ta«, ta pa je še vedno sedel na WC. Z vso naglico je nato odbrzel na drsališče in oddrsal svojo točko ob aplavzu publike. Ko pa je prišel nazaj v garderobo, je ves obupan vzkliknil: »Šta če mi sada ovaj aplavz, kada trebam friški veš!«

S športnimi pozdravi — Rozman Mirko.

○ drsalnem športu

Če govorimo o drsalnem športu v Jugoslaviji po osvoboditvi, moramo vsaj v kratkih obrisih pokazati stanje pred drugo svetovno vojno, da bomo lažje ugotovili ogromen napredek v zadnjih desetih letih v umetnem drsanju in hokeju na ledu.

Medtem, ko je pred vojno umetno drsanje gojilo sistematično le nekaj tekmovalcev v Ljubljani, Celju, Zagrebu in Mariboru in je bila njihova kvaliteta na razmeroma zelo nizki stopnji, se je stanje po osvoboditvi v nekaterih mestih v pogledu množičnosti znatno popravilo. Ne glede na to pa je kvaliteta teh tekmovalcev še vedno pod mednarodnim povprečjem, ker pač do zadnjih dveh let nismo v Jugoslaviji imeli možnosti, da bi lahko tekmovalci vežbali skozi daljše razdobje neprekinjeno.

Kljub temu pa s stanjem v umetnem drsanju ne moremo biti zadovoljni, ker je to vendarle domena nekaj mest, ni pa še zajelo vseh krajev, kjer klimatske prilike vsaj de-

najobičajnejših drsalk. Uvožene drsalke pa so zelo drage. Razumljivo je, da nezadostna količina drsalk v znatni meri zavira množični razvoj umetnega drsanja.

Strokovni kader je nadaljnja ovira, da se umetno drsanje ne razvija tako, kot bi zaslužilo po svoji lepoti, ritmičnosti in koristnosti za zdravje. Skoraj lahko trdimo, da z redkimi izjemami strokovnega kadra za umetno drsanje sploh nimamo. Bivši starejši tekmovalci so deloma pomrli, deloma so se aktivnemu delovanju na tem področju športa umaknili, deloma pa so prezaposleni ali pa nezainteresirani. Skratka manjka na terenu ljudi, ki bi znali vzbuditi med mladino ljubezen do umetnega drsanja, ki bi znali pritegniti v neko organizirano vadbo vse tiste, ki so jih polna vsa obstoječa drsališča in ki bi jih nato spremljali od koraka do koraka ter se z njimi veselili vsakega napredka. Kjer pa so takšni ljudje — vaditelji, tam je pa tudi napredek. V zadnjih dveh letih pa

jih in ne samo v glavnih centrih. Medtem ko lahko trdimo, da je hokej na ledu v pogledu množičnosti napravil večji korak naprej kot umetno drsanje, morda lahko celo ugotavljamo, da ravno na škodo umetnega drsanja, pa po drugi strani o kakšnem znatnejšem kvalitetnem napredku ne moremo govoriti. Kje so glavni vzroki za to?

V prvi vrsti kratke zimske sezone ne morejo nuditi tekmovalcem — hokejistom, da bi se ukvarjali z vsemi osnovami — elementi drsanja in individualne tehnike, da bi šele nato lahko razvijali kolektivno igro.

Nadaljnji vzrok je pomanjkanje trenerjev zlasti kvalitetnih, ki bi igralcem hokeja znali res prikazati vse fineše te najbolj dinamične igre in ki bi pri praktičnem delu stalno podučevali, da je hokej kolektivna igra in da eden ne pomeni nič, celota pa vse.

Lahko trdimo, da drsanje pri nas, naj bo to umetno ali hokej na ledu, ne bo doseglo znatnejšega napredka v kvaliteti vse dotlej, dokler ne bomo imeli v vseh drsalnih centrih umetnih drsališč, ki bodo omogočala vsaj 4 mesečno neprekinjeno vadbo. Pomanjkanje umetnih drsališč je prav gotovo osnovni razlog, da se drsalni šport pri nas ne razvija v taki meri kot nekateri drugi.

Če torej upoštevamo vse navedeno, potem se že sam od sebe pojavlja odgovor na vprašanje, v koliko se kvaliteta naših drsalnih športov lahko primerja z mednarodno kvaliteto.

Pri umetnem drsanju lahko trdimo, da capljamo vsaj za razred za vsemi tistimi tekmovalci, ki se sestajajo na evropskih in svetovnih prvenstvih in bi zelo verjetno, v kolikor bi se teh tekmovalcev udeleževali, zasedali vselej zadnja mesta in še to z znatno razliko v točkah. Povprečna kvaliteta vseh naših tekmovalcev v umetnem drsanju pa je še nižja od povprečne mednarodne kvalitete, kar pa seveda ni čudno, če vemo, v kakšnih klimatskih pogojih se razvija.

Morda za spoznanje boljše je situacija v hokeju na ledu. Jasno je, da se naš hokej z vrhovi v tem športu niti primerjati ne more in bi bili vsi rezultati v dvobojih z njimi dvoštevili in to zelo verjetno preko 20.

Vendar pa je nekaj držav z daljšo hokejsko tradicijo, s katerimi se lahko vsaj enakopravno borimo, in sicer Avstrija, Holandska, amaterska Francija in morda tudi Belgija, medtem ko moči Madžarske in Romunije ne poznamo.

Zakaj ta razlika med umetnim drsanjem in hokejem? Iz enostavnega razloga, ker mora kvalitetni umetni drsalec dlje vežbati kot hokejist in si zlasti do potankosti osvojiti vse like obveznega drsanja, kar pa z ozirom na težkoče ni lahko doseči v kratkem času.

Naš drsalni šport bo lahko z ozirom na obstoječi kader tekmovalcev v kratkem času dosegel mednarodni razred, vendar samo pod pogojem, če bomo imeli v vseh naših drsalnih centrih umetna drsališča, kjer se bodo lahko tekmovalci izživljali v vadbi brez strahu ali bo jutri še led ali ne, kot je to sedaj.

Par Drašler Mara — Resman
Jože, seniorska drž. prvaka

loma dopuščajo to možnost. Lahko celo trdimo, da so v letih po osvoboditvi znatno nazadovala v sistematičnem gojenju umetnega drsanja nekatera mesta, ki so pred drugo svetovno vojno dala kader kvalitetnih umetnih drsalcev. V čem je razlog, da se pri nas umetno drsanje, ki je osnova vseh drsalnih športov, ne razvija v taki smeri, kot bi pričakovali?

V prvih letih po osvoboditvi na drsalni šport nismo gledali kot na športno panogo enakovredno ostalim, niti nismo skrbeli za to, da bi tudi pri tej vrsti športa gledali na množičnost, na njegovo pronicanje v široke množice, med katerimi bi gotovo našli precejšnje število takih, ki bi z veseljem gojili umetno drsanje. Preveč smo se opirali na obstoječi kader umetnih drsalcev, ki se je bavil z umetnim drsanjem že v bivši Jugoslaviji, njim pa so se pridružili le taki, ki so sami od sebe skoraj brez vsakršne propagande dobili veselje do te športne panoge. To dejstvo je imelo za posledico, da takoj po osvoboditvi nismo pričeli z vadbo večjega števila mladih umetnih drsalcev po najrazličnejših krajih Jugoslavije, čeprav bi pri večjem prizadevanju odgovornih funkcionarjev v tem lahko uspeli.

Ker je znano, da pri obstoječih pogojih za drsanje, to je pri naših drsališčih, vsak umetni drsalec potrebuje najmanj tri do štiri sezone za dosego najosnovnejšega znanja, ki ga zahteva tekmovalstvo, potem je razumljivo, zakaj smo v prvih šestih ali celo sedmih letih po osvoboditvi gledali na tekmovalce samo ene in iste tekmovalce, naraščaja pa ni bilo.

Nadaljnja okolnost, ki je ovirala množični razvoj organiziranega umetnega drsanja, je pomanjkanje potrebnih rekvizitov — drsalk. Do danes nismo uspeli, da bi zainteresirali neko podjetje, da bi pri nas začelo izdelovati drsalke za umetno drsanje, niti ne

se le pojavljajo znaki, da bomo tudi v tem zabeležili uspehe in da bomo v nekaj letih lahko dosegli tudi v umetnem drsanju mednarodno kvaliteto, kot smo jo že dosegli v nekaterih drugih športnih panogah.

Hokej na ledu je druga panoga drsalnega športa, ki se je pri nas razvila že v bivši Jugoslaviji. Medtem pa, ko smo pred vojno imeli v Jugoslaviji samo šest klubov in v Sloveniji samo enega, pa se je to stanje po osvoboditvi močno izboljšalo. Danes po desetih letih osvoboditve imamo v Sloveniji osem hokejskih klubov, na Hrvaškem sedem in v Srbiji šest ali v vsej Jugoslaviji 21 klubov.

Iz navedenega je razvidno, da se je hokej na ledu ob obstoječih pogojih — brez umetnih drsališč — močno razmahnil in imamo danes hokejska moštva tudi v manjših kra-

Par André — Peršin,
juniorska državna prvaka

Fajdigova

Celjanka Filač Irena
in Ljubljančan Brlec

KAKO SE SODI

prvi tekmovalcu za umetno drsanje

Prav gotovo si je marsikateri ljubitelj drsanja ali opazovalec na tekmovalnih misli, kako pravzaprav sodijo sodniki drsalca pri tekmovalcu, kakšen kriterij ocenjevanja vzame posamezni sodnik in na kaj vse morajo sodniki paziti pri svoji odločitvi za dajanje ocene posameznemu tekmovalcu.

V kratkih obrisih bom poizkušal podati čitateljem nekaj misli o sojenju pri tekmovalnih za umetno drsanje in o sodnikih.

Eno najtežjih sojenj v športu sploh je sojenje v umetnem drsanju, kajti tu ni merila, tu ni odrejenega časa, tu ni odrejenih šablon, tu je samo poštenje, izvežbanost, strokovnost, teoretično in praktično znanje ter končno sposobnost posameznega sodnika.

Zato v drsalnem športu lahko postane sodnik samo tisti, ki je bil nekdan sam tekmovalac, saj je tekmovalac edini verodostojni in najboljši poznavalec tehnike in vse-splošnih pravil umetnega drsanja.

Torej pri umetnem drsanju za ocenjevanje nimamo absolutnega merila, temveč temelji sojenje na izobrazbi posameznega sodnika.

Svetovna prvakinja Altwegg,
Britanija

Jasno je torej, da mora biti sodnik pri ocenjevanju tekmovalca objektivni. Ne sme dovoliti, da se nanj vrše kakršni koli vplivi. Sodnik se mora omejiti pri ocenjevanju le na to, kar vidi pri samem tekmovalcu. Ako pozna tekmovalca s treninga, se ne sme ravnati po tekmovalčevem znanju s treninga, temveč se mora ravnati samo po tem, kar tekmovalac trenutno pokaže na tekmovalcu. Tudi renome ali naslov, ki ga uživa morda eden ali drugi tekmovalac, ne sme vplivati na sodnika pri ocenjevanju.

Vsak lik, ki ga izvaja tekmovalac, mora sodnik ocenjevati z enako strogostjo ali milino in to pri vsakem tekmovalcu enako.

Kajti večja ali manjša strogost ali milina posameznega sodnika ni odločilna za končni rezultat, ako se enako uporablja pri vseh tekmovalcih.

Glavno merilo pri ocenjevanju pa mora biti, da sodnik ocenjuje eden in isti lik pri posameznem tekmovalcu z enakim merilom.

Tudi najfinejše razlike v izvajanju bi moral sodnik zapaziti, da tako pravilno oceni tekmovalca, kar pa je seveda mnogo-krat zelo težko.

Pri umetnem drsanju imamo pravzaprav dvojno tekmovalje, odnosno dvojno ocenjevanje, in to:

1. tekmovalje v obveznih likih — šola,
2. prosto drsanje.

A. Obvezni liki — šola.

Obvezni liki pri umetnem drsanju se ocenjujejo od 0 do 6 kot polne točke in od 1 do 9 kot decimalna števila. Torej najboljša ocena, ki jo more dobiti tekmovalac pri posameznem sodniku za posamezni lik, je 6. Iz tega sledi, da prvi tekmovalac, ki morda na oči brezhibno vozi, ne more dobiti ocene 6 za obvezni lik ali prosto drsanje, ker se ne ve, če bo kdo od ostalih tekmovalcev izvedel tehnično še bolj dovršen lik. Seveda pa morajo biti tekmovalci, ki slede prvemu, ocenjeni v sorazmerju z oceno, ki jo je dobil prvi tekmovalac. Iz tega sledi, da praktično do zadnjega tekmovalca ni mogoče dati ocene 6, ker je možno, da bi ravno zadnji, ki tekmuje, prikazal najboljšo izvedbo.

To pravilo izhaja iz potrebne sodniške objektivnosti in pravičnosti, ni pa seveda določbe po samem pravilniku.

Kateri so odločujoči momenti za oceno pri obveznih likih? To so:

- a) da-li je lik izveden z lahkoto, mirno in brez trzajev;
- b) po velikosti in obliki samega lika;
- c) pokrivanje lika (lik mora voziti trikrat);
- č) estetska izvedba, držanje, eleganca.

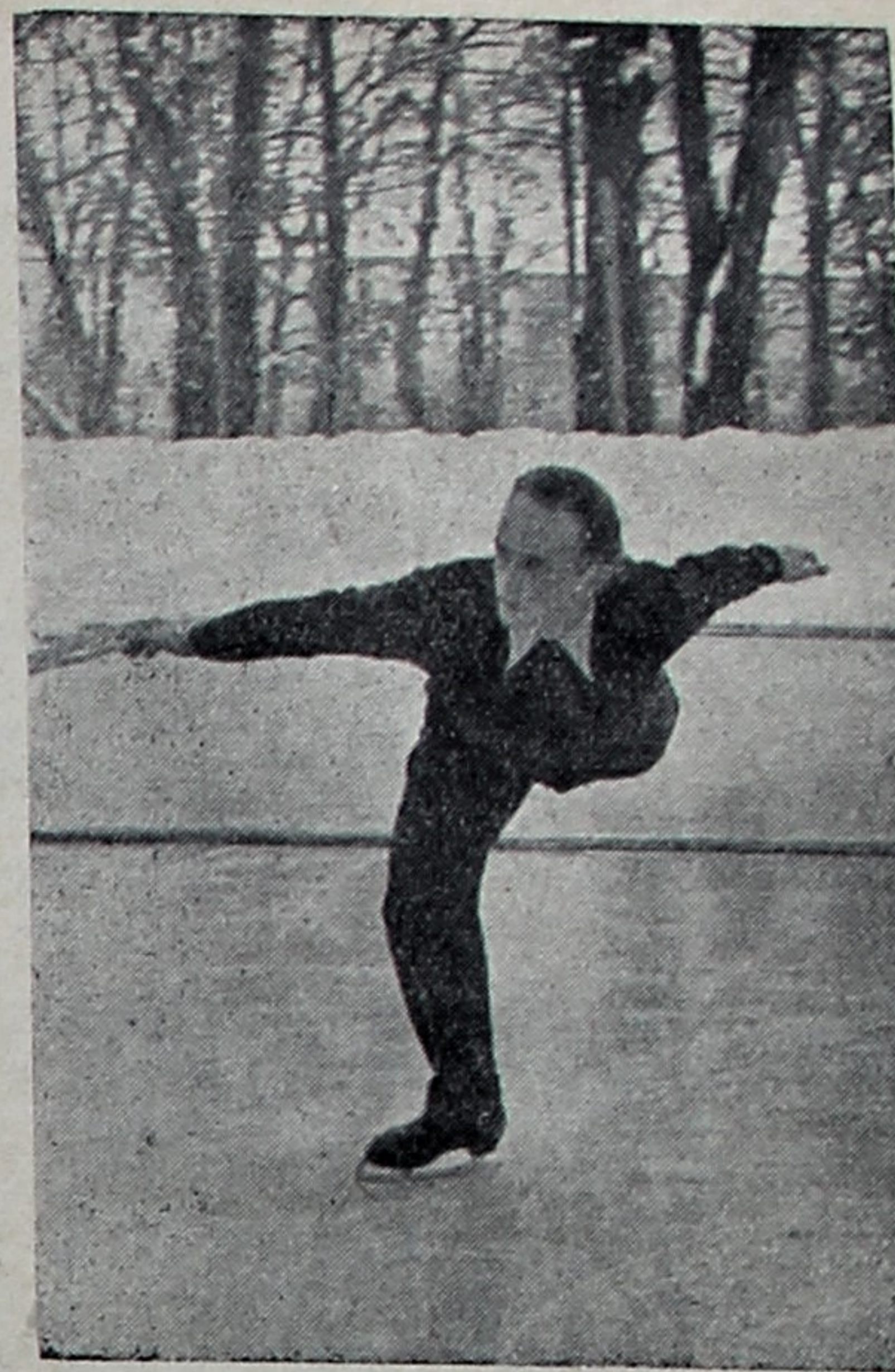
Pri raznih obratih pa je treba paziti na pravilen prenos težišča z enega roba drsalke na drugi. Paziti je treba tudi na pravilen lik, ki ga začrta drsalc pri samem obratu in tako dalje.

S posebnimi računskimi operacijami nam seštevek obeh tekmovalj, deljen s številom sodnikov, da končni rezultat za vsakega posameznega sodnika in tekmovalca. Ker bi bila sama tema o izračunavanju in tehničnih postopkih pri računanju preobširna in sam članek nima tega namena, smatram, da so glavni obrisi dovolj za vsakega povprečnega gledalca in da tako dobi glavne misli o sojenju in sodnikih na splošno.

B. Prosto drsanje.

Še težje pa je ocenjevanje prostega drsanja, ker tudi tu ni absolutnega merila, je pa predvsem možna velika subjektivnost.

Prosto drsanje predstavlja skup različnih prostih likov, skokov, piruet (vrtenje), plesnih korakov, individualnih sestavov v tesni skladnosti z glasbo in ta skladnost se dopolnjuje z estetiko, eleganco, harmoničnostjo posameznih likov in ritma. Pri vsem tem pa mora sodnik paziti, da je objektivni, pravičen, da pri ocenjevanju ne zaide v ekstrem ter da si je svesten, da je vsako estetsko ugodje, pa tudi njegovo, subjektivno in morda napačno ali nepravilno. Mnogokrat se dogaja, da nekateri sodniki omalovažujejo program prostega drsanja, v katerem se prikazujejo in mnogokrat ponavljajo stvari, ki jih izvajajo posamezni tekmovalci, kajti to ponavljanje deluje na posameznega sodnika

Biber Jože, znani tehnični referent
drsanja Slovenije

enolično in dolgočasno. Drugi sodniki zopet skeptično gledajo na novitete, ki se redko prikazujejo, pa zato ocenjujejo slabše.

Eni in drugi greše. No, sodnik mora ocenjevati brez kakršnih koli predsodkov, dobronamerno in se mora predvsem ravnati po pravilih pravilnika za tekmovalje.

Predvsem mora sodnik pri prostem drsanju paziti na tehnično izvedbo posameznih likov, na lahkoto izvedbe pri posameznem tekmovalcu, na brzino, skladnost, na povezavo, na enakomerni razpored programa po celem prostoru, na estetiko drsanja, ritem itd.

Prosto drsanje se ocenjuje dvakrat, in to: Prva ocena, ki jo dobi tekmovalac, je namenjena za vsebino programa (kaj vse ima tekmovalac v svojem programu).

Druga ocena pa je ocena za način izvedbe (lahkota, brzina, estetika, ritem itd.).

Obe oceni skupaj tvorita celoto. Tudi prosto drsanje se ocenjuje od 0 do 6 točk, z decimalnimi števili pa od 1 do 9.

Na splošno pri celotnem sojenju, tako obveznih likov kot prostega drsanja, mora sodnik ocenjevati samostojno, t. j. ne glede na ocenjevanje ostalih sodnikov.

Res, da se zahteva od sodnika vsestransko znanje, pa se vendar dogaja, da prenekateri radi mečejo slabo luč na naše sodnike, češ da niso pravilno sodili. Mišljenja sem, da to ne drži. Razlike pa obstojajo iz objektivnih pogojev, saj so naše prilike v drsalnem športu tako minimalne, da je pravzaprav enkratno sojenje na leto le obnovitev prejšnjega.

Velja pa tudi, da vsi drsalci, ki se smatrajo ali jih smatrajo za mojstre, niso taki mojstri in bi bilo tako nepravilno zahtevati pod danimi pogoji popolnost samo od sodnika.

»Celjanka« Nevenka Gala,
drž. ml. prvakinja za leto 1954

Ali bi se v Celju dalo razviti balinanje na ledu?

Gotovo je tudi ta panoga ena lepih in zanimivih iger, ki velja predvsem za starejše. Mislim, da bi se z uvedbo te športne igre v Celju lahko pritegnilo na drsališče mnogo novih očkov in mamic, ki bi se z gibanjem na svežem zraku in z lepim razvedrilom gotovo priključili svojim mlajšim generacijam pri športnem udejstvovanju. Seveda so s tem v zvezi potrebni prostori in te naj bi, to poletje zgradili.

Celjski predvojni drsalci:
Serbec Gvido,
Serbec Vlasta,
Švab Polo, Šel
Dorica, Ljubljancan Betetto in
Presinger Riko

Riko Presinger, predsednik HDK Celje

Kako se izvaja to balinanje?

Balinaanje na ledu je podobno balinanju na zemlji. Igra se na drsališču in lahko sodeluje neomejeno število igralcev. Toda vseeno je priporočljivo, da igrajo med seboj po dve skupini po 3 ali 4 igralci.

Igrišče je dolgo 46 metrov. Razdeljeno je v srednje polje, dolgo 26 metrov, v dva polja — start in cilj — ki sta po osem metrov dolga in dva polja po dva metra dolžine za iztek. V polju za start se nahaja značka za lutke, ki je 4 metre oddaljena od meje srednjega polja. V oddaljenosti 5 metrov od meje srednjega polja se nahajajo luknje za noge, tako da dobi igralec boljši zamah za metanje čunja. Tako je luknja za metanje oddaljena od nasprotne lutke 35 metrov.

Posamezna igrišča so označena z rdečo črto, ki je za dva do tri centimetre široka. Prostori za start in cilj, kakor tudi prostori za izlet so obrobjeni z močnimi deskami, tako da čunji ne morejo pri metanju izskočiti z igrišča (30 cm visoke deske). Če je več igrišč drugo zraven drugega, potem mora biti med njimi prostora najmanj 1 meter. Igrišče je široko 3 do 4 metre.

Čunj, ki ga rabimo za metanje, je iz trdega lesa in ima ploščato obliko, ki se na vrhnjem delu zaključuje s približno 20 cm visokim držajem, ki je malo zakrivljen, da se

laže primé in vrže. Premer čunja je 25 cm, teža pa 4 do 6 kg. Ploščati del čunja je obrobjen s pločevino, da se zavaruje zaradi morebitnega preloma pri hudih udarcih. Višina celotnega čunja je približno 30 do 40 centimetrov.

Pri tej igri nam služi za cilj lesena kocka, približna velikost 6×8×12 cm.

Kratek potek igre

Vsako moštvo ima 3 do 4 igralce. Vsi skupaj vržejo in prvi trije, ki so najbližji kocki, igrajo skupaj, naslednji trije ali štirje zopet skupaj. Če je število igralcev neparno, ima tisti igralec, ki je najbolje vrgel prvič, pravico metati vedno po dvakrat. Vseeno se lahko zgodi, da tisti trije, ki so prvič vrgli najbolje, izgube igro. Kocka je gibljiva in vsako moštvo jo lahko odbije, tako da si ustvari boljšo pozicijo. Pri ocenjevanju se upošteva tistega, ki je najbližji kocki. Tako lahko v najboljšem primeru dobi eno moštvo 3 do 4 točke. Navadno se igra devetkrat, nato pa se začne iznova.

Merodajno pri tej igri je isto kakor pri balinanju, in sicer, da se vrže čunj čim bližje kocki.

Turnir v hokeju na ledu v GA-PA 1941

Kakor v letu 1940 tako je bila tudi v februarju 1941 hokejska reprezentanca Jugoslavije, torej neposredno pred izbruhom vojne, povabljena na hokejski turnir v Garmisch-Parten-Kirchen. Tega turnirja, ki ga je organizirala nemška hokejska federacija, so se poleg domačinov udeležile še reprezentance Slovaške, švedske, madžarske, švice, Amsterdama in Italije ter naša reprezentanca.

Na tem turnirju so bila sodelujoča moštva razdeljena v tri skupine. Naša reprezentanca je bila izžrebana v skupino s Švico in Amsterdamom.

V prvi tekmi je jugoslovanska reprezentanca nastopila proti reprezentanci švice. To ni

bila prva tekma med obema izbranima ekipama. Že leta 1939 sta se obe moštvi srečali v Zürichu in je ob tej priliki naša reprezentanca tekmo izgubila z visokim rezultatom 25:0, kar pa pravzaprav ni predstavljalo nobenega presenečenja, če upoštevamo takratno moč švicarske reprezentance, ki je bila stalni kandidat ne samo za naslov evropskega, ampak tudi za naslov svetovnega prvaka. Ta tekma v Garmischu je za našo reprezentanco pomenila preizkus oz. merilo, ali je v času od leta 1939 do leta 1941 napredovala ali ne, ali morda celo nazadovala.

Poudariti je treba, da je našo reprezentanco, kot v letu 1939 v Zürichu, predstavljalo dejansko le moštvo ljubljanske »Ilirije«,

takratnega stalnega in neogroženega državnega prvaka, in je le en član zagrebškega ZDK sodeloval tudi na tem turnirju.

Ko se je tekma med obema reprezentancama začela, so švicarji z vso silo napadli in je takrat poleg Čehov: Trojaka, Malečka in Kučere najslavnejša in najboljša napadalna trojica v Evropi Bibi-Torriani, Hans Cattini in Pick Cattini poskušala z vsem svojim znanjem čim izdatneje premagati naše izbrano moštvo, po možnosti z večjim rezultatom, kot pred dvema letoma v Zürichu. Ne prestano so valili napad za napadom na naša vrata, vendar deloma zaradi nobrega obrambnega para Žitnik—Pogačnik in sijajne igre našega vratarja ter izredne požrtvovalnosti vseh igralcev, v tem stremljenju niso uspeli. Ko je električna ura na drsališču kazala, da poteka že 10. minuta igre, so švicarji dosegli šele prvi gol. Po takratnih pravilih je trajala vsaka tretjina samo 15 minut. Do konca prve tretjine so švicarji dosegli le dva gola.

V drugi tretjini se igra oz. njen potek ni bistveno razlikoval od prve tretjine. Na eni strani borba za doseg čim večjega števila golov, pri čemer je igrala vidno vlogo sijajna tehnika in brzina švicarjev, na drugi strani pa skrajna odločnost, da bodo naši reprezentanti švicarje v njihovi nameri zadrževali in jim nudili kar največji odpor. Ni dosti manjkalo, da bi se v tej tretjini dogodilo nekaj, česar nihče ni pričakoval in česar tudi močnejše hokejske reprezentance napram švicarjem niso dosegle.

Švicarji so v težnji, da bi dosegli kar največ golov napadli z vsemi petimi igralci enkrat in pri tem pustili svoja vrata čuvana

Jugoslovanska državna reprezentanca v hokeju na ledu leta 1941 v Ga-Pa.

RAZVOJ HOKEJA NA LEDU V JUGOSLAVIJI

Ko se je iz domovine hokeja na ledu, iz Kanade razširila ta športna panoga tudi v Evropo, je začela takoj zajemati vedno več držav. Tako se je kmalu po prvi svetovni vojni hokej na ledu razvil v Nemčiji, Českoslovaški, Švici, Švedski itd. Ko pa so v

navedenih državah začeli z gradnjo umetnih drsališč, se je hokej začel tudi v Evropi kvalitno dvigati in so nekatere evropske države s svojimi reprezentancami že odločilno posegale v boj za svetovno prvenstvo, kjer sta sodelovali tudi Kanada in ZDA.

Iz svetovnega prvenstva 1954

samo od znanega vratarja Müllerja. Naenkrat se je iz naše obrambne tretjine podana ploščica znašla pri našem napadalcu, ki je čakal v srednji tretjini ter se je v trenutku pojavil sam s ploščico v obrambni tretjini Švicarjev. Nasproti njemu je stal samo švicarski vratar. Zaprepaščen nad takšno situacijo ki je v borbi s Švicarji za nas bila edinstvena redkost, se je toliko začudil in yznemiril, da, kot je po tekmi sam povedal, ni vedel, ali sploh lahko strelja na vrata Švicarjev. Pri tem pa se je tako zmedel, da je njegov strel šel precej daleč mimo gola. Tako je minila edinstvena prilika za dosego gola. Druga tretjina se je vendarle zaključila z rezultatom 4:0.

V zadnji tretjini igre so moči naših reprezentantov močno opešale. Ni bilo več prvotne odločnosti in odpornosti, Švicarji so večkrat ustvarjali povoljne situacije za dosego golov. Vseh sicer niso realizirali, vendar pa več kot v prvih dveh tretjinah in se je tako zadnja tretjina končala z rezultatom 7:0, tako da je bil končni rezultat 13:0.

Ta tekma je pokazala, da smo v dveh letih znatno napredovali in da jugoslovanska reprezentanca ni več tisti neboljenček, kot je to bila leta 1939.

Naslednjega dne, to je 20. II. 1941 smo nastopili proti reprezentanci Amsterdama, ki je predstavljala reprezentanco Holandske. Čeprav so bili v tem moštvu trije znani igralci, od njih dva Kanadčana, smo se z vso silo in z vsem svojim znanjem vrgli v borbo v prepričanju, da moramo uspeti. Kakor prejšnji dan je tudi sedaj igrala kompletna »Ilirija«. Že takoj prva tretjina je pokazala, da bo borba za zmago ostra in težka in so se nevarne situacije hitro menjavale, sedaj na eni, sedaj na drugi strani, dokler ni tedaj naš najboljši igralec Luce Žitnik dosegel prvi gol kmalu za tem pa je Morbacher dosegel še drugi gol. Tako se je prva tretjina končala z rezultatom 2:0 za nas.

Druga tretjina igre se ni v mnogočem razlikovala od prve. Naša reprezentanca je še naprej stalno napadala in ogrožala vrata Ho-

landcev. Ti so sicer s hitrimi protinapadi skušali rezultat izenačiti, vendar jim to ni uspelo. Nasprotno, dosegli smo še dva zgojitka in rezultat je bil po drugi tretjini že 4:0 v našo korist.

V tretji tretjini pa se je pokazalo, da ima naše moštvo premalo kondicije in da ni sposobno vzdržati ostrega tempa skozi vso tekmo. Vendar to ni nič čudnega, če upoštevamo, da so igralci imeli kaj malo možnosti za trening, preden so odpotovali v Nemčijo. Ko so Holandci opazili, da nam pojemajo moči, so še silneje začeli napadati in so v zadnji tretjini dosegli dva gola. Kljub stalnemu naprežanju pa rezultat niso mogli izenačiti. Tako se je tekma končala 4:2 za jugoslovansko reprezentanco.

Kljub temu, da smo eno tekmo izgubili, drugo pa dobili, v nadaljevanju turnirja

Ker se je hokej na ledu širil v vedno več državah in je zanimanje zanj stalno naraščalo, ni čudno, da je to športno panogo zaneslo tudi v našo državo. Inž. Bloudek Stan-ko, nestor vsega našega drsalnega športa je pred približno 24 leti gledal hokejske tekme v Avstriji in prišel na misel, da bi tudi pri nas začeli oziroma poskušali začeti z igranjem hokeja na ledu. S svojimi sredstvi je kupil na Dunaju opremo za vratarja in hokejske palice ter vse to v zimski sezoni 1928 do 1929 prinesel v Ljubljano. Kmalu je med mladino na ljubljanskem drsališču zaživelo. Vsak dan je bilo lahko videti »čudno« oblečenega vratarja, okoli katerega se je podilo s palico v roki več drsalcev, ki so skušali gumijasto ploščico spraviti v gol. S tem pa se inž. Bloudek ni zadovoljil. Preskrbel je še ostalo opremo, tako da je bilo moštvo petih igralcev in vratar vsaj zasilno opremljeno. Kot pri vsakem športu, streme tekmovalci za tem, da v tekmah z nasprotniki pokažejo svoje znanje, so tudi hokejisti, ki so se vključili v takrat najmočnejši ljubljanski klub »Ilirija«, hoteli, da bi se v tekmi spoprijeli z enim ali drugim nasprotnikom. Edini, ki so bili pripravljeni na takšno tekmovalje, so bili drsalci iz Kamnika. Tako smo lahko dne 7. februarja 1929 zabeležili prvo hokejsko tekmo. Končala se je z zmago »Ilirije« 15:1. V športnem klubu »Ilirija« se je sicer ta panoga še naprej gojila, vendar pa dve nadaljnji zimski sezoni ni bilo nobene tekme več. Nikjer ni bilo mogoče najti primernega nasprotnika, s katerim bi se hokejisti SK »Ilirije« lahko pomerili.

Za razvoj hokeja je bilo zelo pomembno, da se je v to športno panogo zagrizel eden naših najboljših drsalcev in organizatorjev tov. Vodišek Viktor, ki je preskrbel potrebna pravila, se začel zanimati o sistemu igre itd. Ves razvoj hokeja na ledu pri nas do druge svetovne vojne je tesno povezan z osebo tov. Vodiška.

nismo sodelovali, ker se je v finale plasiral samo zmagovalec vsake skupine. Finalna tekma je bila 25. II. 1941 med Nemčijo in Švedsko. Tedaj smo prvič videli igrati Švede, čeprav smo o njihovi igri že marsikaj lepega slišali. Švedski so tedaj prikazali silno hitro igro, polno kombinacij, vendar kljub temu proti robustnim Nemcem niso uspevali. Ker sta tekmo sodila Italijan in Nemeč, sta še ta dva Nemcem pomagala tako, da se je tekma končala z rezultatom 2:1 za Nemce čeprav so Švedski dosegli še dva povsem regularna gola, ki pa ju sodnika nista priznala.

Na teh tekmah so Jugoslovani mnogo pridobili, vendar pa tega z uspehom niso mogli uporabiti, saj je že čez dobrih 14 dni izbruhnila vojna in so vsi ljubljanski hokejisti takoj prenehali z vsakim športnim udejstvanjem.

Parada kanadskega golmana Lorklardta pri enem redkih nemških napadov (Kanada : Nemčija 8 : 1)

Prva hokejska ekipa v Jugoslaviji »Ilirija« Ljubljana

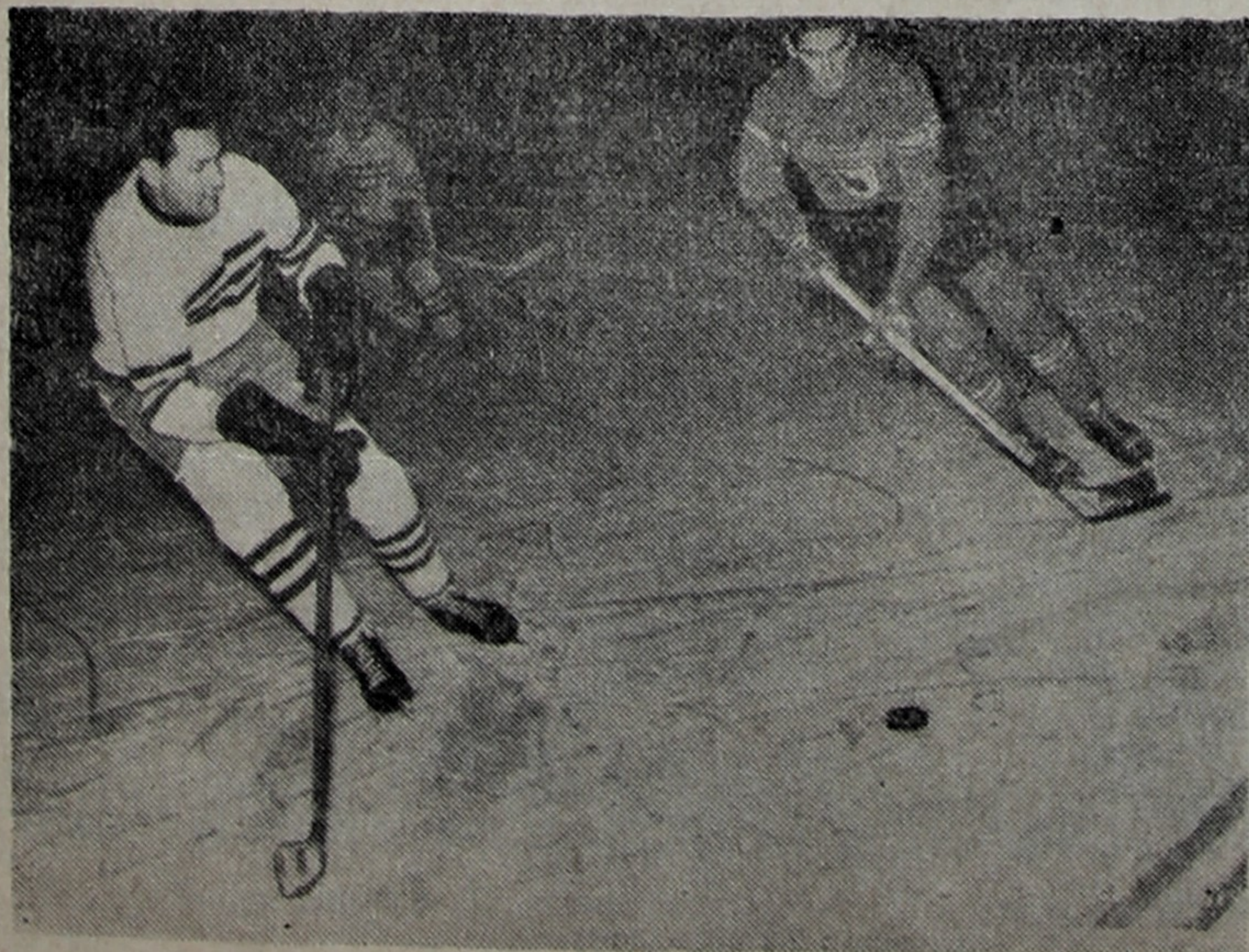
Tov. Vodišek je bil tisti, ki se je leta 1932 smelo odločil, da bi ilirjanski hokejisti preizkusili svoje znanje z enim takrat in še danes najmočnejših hokejskih moštev Avstrije KAC iz Celovca. Tako je bila 21. februarja 1932 odigrana prva mednarodna prijateljska tekma v hokeju na ledu, in sicer v Ljubljani. Zaključila se je z zmago gostov 12:1. Tedaj smo šele prvič videli, kako se pravzaprav igra hokej, kako se strelja, kakšen je sistem igre in kakšna je taktika.

Po tej tekmi sta bili avstrijski moštvi KAC iz Celovca in S. V. Villach iz Beljaka naša stalna gosta, od katerih smo se učili, izpopolnjevali in kvalitetno dvigali.

Do leta 1934 v Jugoslaviji razen SK »Ilirije« ni bilo nobenega hokejskega moštva. Isto leto pa je bila osnovana v Karlovcu pri tamkajšnjem športnem klubu KSU hokejska sekcija. Leta 1937 pa so bila osnovana v Zagrebu 3 hokejska moštva, in sicer Zagrebačko klizačko društvo, Maraton in HAŠK, ki so pa po kvaliteti daleč zaostajala za moštvom »Ilirije«.

Leta 1939 je bilo v Jugoslaviji prvič organizirano državno prvenstvo v hokeju na ledu, in sicer v Zagrebu. Razen hokejskega moštva iz Karlovca, so sodelovale vse ostale hokejske ekipe. Zmagalo je brez prave konkurence moštvo »Ilirije« in prvič doseglo naslov državnega prvaka.

V mesecu februarju istega leta je odšla jugoslovanska državna reprezentanca v hokeju na ledu na svetovno prvenstvo, ki je bilo v Švici. Državno reprezentanco so sestavljali igralci SK »Ilirije«, kot opazovalci pa so šli po en igralec od ostalih hokejskih sekcij. V Zürichu je naš hokej prestal med-

Najboljši slovenski hokejist Aljančič (Ljubljana)

Hokejska ekipa HK »Ljubljana«

Ekipa »Jesenice« druga na drž. prvenstvu leta 1954.

narodni krst v tekmah s tedaj najmočnejšimi hokejskimi ekipami, kot Čehoslovaška, Švica itd. Čeprav smo tekme izgubili z razmeroma visokimi rezultati, so nam Čehi zatrjevali, da ob tako slabih pogojih za drsanje, kot so bili pri nas, dobro igramo in so švicarski časopisi pisali, da bo v bližnji bodočnosti treba z jugoslovanskimi hokejisti resneje računati.

Okupacija v letu 1941 je za dobo petih let popolnoma zavrla razvoj hokeja v bivši Jugoslaviji, posebno pa še v Sloveniji.

Po osvoboditvi se je z znatno podporo ljudske oblasti hokejski šport začel močno širiti in to zlasti v Sloveniji. Na novo so bile osnovane v letu 1948 hokejske sekcije v Celju, Mariboru, Brežicah, Polju pri Ljubljani, Kranju, Trzinu in na Jesenicah. Tako imamo

danes v Sloveniji, kjer je bilo v bivši Jugoslaviji samo hokejsko moštvo SK »Ilirije«, sedem hokejskih sekcij, oziroma klubov, z gradnjo novih drsališč, ki bo v kratkem končana, pa se bo to število še povečalo.

Tudi na Hrvaškem se je število hokejskih sekcij povečalo, osnovana pa so bila hokejska moštva tudi v Srbiji, in to v Novem Sadu, Bečeju in Beogradu.

Vsa ta moštva iz leta v leto kvalitetno napredujejo, razen tega pa se tudi stalno večja število aktivnih igralcev hokeja, ki bo kmalu prekoračilo številko 500.

Kot dokaz temu razvoju naj služi samo dejstvo, da so na državnem prvenstvu leta 1959 sodelovala le 4 moštva, v letu 1953 pa je prijavljenih 12 moštev.

Kljub temu, da lahko govorimo o uspešnem razvoju tega športa širom po vsej državi, pa z doseženim rezultatom ne moremo biti zadovoljni. Strmeti je treba za še večjim kvalitetnim dvigom in množičnostjo tega športa, kar pa bo možno šele takrat, ko bomo tudi pri nas imeli umetna drsališča, ki bodo omogočala vadbo skozi večmesečno dobo.

